

FÜGGETLEN MAGYARORSZÁG

NYILT FÓRUM

Mottók:

„Legnagyobb cél pedig itt, e földi létben,
Ember lenni mindég, minden körülményben.”

/Arany János/

„Az igazat mondd, ne csak a valódit.”

/József Attila/

*

Jogi alaptétel:

A demokratikus jogállam intézményeinek és a demokratikus közéletet hivatásszerűen alakító politikusoknak a szabad bírálata, működésük, tevékenységük ellenőrzése és kritikája – legyen az akár rendkívül éles hangú vagy támadó – a társadalom tagjainak, az állampolgároknak, illetve a sajtónak olyan alapvető joga, amely a demokrácia lényegi eleme... (Idézet a véleménynyilvánítást és a sajtószabadságot is taglaló **7/2017. /III. 7./számú ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGI HATÁROZAT** indoklásából.)

Nagyon aktuális cikksorozat

Ilyen a magyar sajtó...

Világhálós portálunkon ez év elején az átlagemberek egyéni és közösségi tapasztalatai, a régmúltban, illetve mostanság a gazdaságra és közéletre fókuszáló értelmiségiek — például szociológusok, közgazdászok, művészek, írók, költők, újságírók — véleményei alapján összegeztük a hazai életviszonyaink jelenlegi állapotát, melynek során fel kellett vetnünk írásunk címében a nagyon aktuális kérdést: **Tévedés, hiba, vagy bűncselekmény volt-e a magyarországi rendszerváltozás?**

Minden megyében szót váltottunk ebbéli soraink több olvasójával, akik egybehangzóan mondták: nagyon jogos dilemmát fogalmaztunk meg, mivel a kiterjedő szegénységtől, a kilátástalanságtól, a társadalmi megosztottságtól, a korrupciótól, a csalásoktól, a történelmi-közéleti hazudozásoktól, és a jelenleg is végeláthatatlan egzisztenciális megszorításoktól roskadozó mindennapjaink telve vannak ordító ellentmondásokkal, érthetlenségekkel, igazságtalanságokkal, túlpörgetett háborús félelmekkel, illetve migráns-veszélyekkel, s mindezek következményeként, szünni nem akaró aggodalmakkal! És

mégis, a nép egy része elhitte-elhiszi a hivatalos szlogent, hogy „előre megyünk, nem hátra”, s a voksával legutóbb, az április 3-ai országgyűlési, majd az utána tartott időközi, önkormányzati választásokon fölényesen támogatta a konzervatív-keresztény kurzus folytatását, amelynek egyik legfrissebb, július 19-ei döntése révén visszaállításra került a réges-régen hátra hagyott, elfelejtett államszerkezeti forma, a **vármegyék** és a **főispánok** hatalmi struktúrája. Summa summarum: e vonatkozásban újra a **sötét középkorban** érezhetjük magunkat.

Bizony-bizony mindez azt jelenti, hogy a feudalizmus elleni népforradalmat hirdető és a demokratikus polgári átalakulásért küzdő **Ady Endre**, a megelőző századunk elejének egyik legnagyobb poétája hiába fogalmazta meg a **Fölszállott a páva** című versében, hogy „**Vagy láng csap az ódon vad vármegyeházra – Vagy itt marad a lelkünk tovább leigázva...**” Az ő értelmezésében az **ódon vármegyeháza** a kizsákmányoló feudalizmust jelképezi. Amit a jelenlegi uralkodó hatalom tagjai, úgy tűnik, már nem ekképpen ítélnék meg.

És a költő **A márciusi Naphoz** című versének eme sorait sem tartják figyelemre méltónak a politikájuk meghatározásánál, gyakorlásánál: „**Verje meg, verje meg., ha van verő Isten – Aki csak egy kicsit ósdit akar itten – Mert itt kárhozat van, itt le kell gyilkolni mindent, ami régi, ezeréves holmi...**”

A tévénezők, rádióhallgatók, internetezők számára döbbenetes, hogy a jelenlegi gyökeres gazdaság- és társadalompolitikai változások közepette nem jutnak hozzá a tényszerű, a hitelességet tartalmazó közlésekhez, beszámolókhöz, pedig szeretnének részletesebben tájékozódni az aktuális történések igazi hátteréről, meg a több száz évvel ezelőtti múltunkról, így az **ósvi jobbágyvilágról** is, ahová most visszalökdösi országunkat a regnáló hatalom.

Az emberek azt mondják, **óriási zavar van a fejükben, és a politikai tisztán-látásukat nehezíti**, vagy éppen lehetetlenné teszi, hogy a **televízió**, a **rádió**, az **írott sajtó** és az internetes **hírszolgáltatás** koránt sincs a hivatása magaslatán, hiszen ahány szerkesztőség van, szinte annyiféle tartalmú a mondanivalójuk, üzenetük a napi hazai és külföldi fejleményekről nyilvánosságra hozott különféle események, történések ismertetésekor. Általános vélekedés: a zömében pártérdekeket szolgáló, s emiatt eléggé eltérő világnézetek, a nemegyszer egymással is élesen szemben álló, a csúsztatásokat, félremagyarázásokat, hazugságokat sem nélkülöző, s emiatt szinte teljességgel felhasználhatatlan informálás, jobb híján csak butíthatja az állampolgárt, s annak a tömegeit. Ezt segíti az elhallgatás módszere, gyakorlata is, amire friss bizonyíték, hogy a **vármegye** és a **főispán** kifejezések újbóli használata máig nem érte el a sajtó ingerküszöbét, hiszen hallgat az ebbéli közigazgatási változások súlyos kihatásairól.

Nos, az utóbbit illetően azt kell mondanom: én a **Magyar Újságírók Országos Szövetsége/MÚOSZ/** honlapján már több mint 10 éve publikáltam úgymond tényfeltáró, illetve tovább gondolandó cikket a hazai média sajtós és sajnálatos helyzetéről, amely a szakmában hallgatólagos egyetértést váltott ki. Mivel a benne közöltek ma is aktuálisak, az alábbiakban közreadom teljes terjedelmében, a 2011-ben napvilágot látott írásomat:

MÉDIA-DÖMPING! - avagy: SOK BESZÉDNEK SOK AZ ALJA?

MILYEN A MAGYAR SAJTÓ?

Egyéni áttekintés az újságírói szakma közelmúltjáról és jelenéről

/A rendszerváltozás veszteseinek készülő világhálós népújságban, a **FÜGGETLEN MAGYARORSZÁG**-ban 2009. augusztus 21-én megjelent írás kissé aktualizált változata/

A magyar democráciánk tagadhatatlan létezését sokan látják kizárólagos módon ama tényben, hogy országosan immáron több száz írott és elektronikus sajtószerv működik, amelyek naponta, vagy óráról órára, sőt, esetenként már 15 percenként informálnak hazánk és a nagyvilág fontosabb eseményeiről.

Első hallásra kétségkívül elégedettség tölthet el bennünket, ha értesülünk e kommunikációs bőségről, ám kissé megváltozhat illetően véleményünk, ha megismerkedünk a részletekkel, ahol köztudottan elrejtőzik az ördög.

Mindenekelőtt arról kell szólnunk, hogy a rendszerváltozás óta már nincs, úgymond központi, illetve helyi vezérlésű tájékoztatás, s a vele járó cenzúra. **Vagy mégis létezhet /és létezik is/?**

Visszapillantás a közelmúlt hazai sajtóvilágára

Köztudott, a szocializmus időszakában a pártállami tulajdonlás és irányítás függvényében működött a sajtó, s a fő hangsúlyjaiban ugyanazt írta Battonyától Nemesmedvesig. Természetesen a megyéken belül, s persze a fővárosban is, lehetőségek voltak a lokális történések kritikus közléseire. **Bár működtek a tartalmi keretek bizonyos korlátai, ám az ezeken belül sarkosított mondanivalók, bíráló felvetések, általában elérték céljaikat, hiszen a nyomukban megkezdődtek a hatósági, szervezeti vizsgálatok, intézkedések.**

Konkrét és saját példa:

Egyik hétköznapi délelőtt, valamikor az 1980-as évek végén. Dolgozom Kecskeméten, a Bács-Kiskun megyei pártlap, a PETŐFI NÉPE szerkesztőségének levelezési /tömegkapcsolati/ rovatában, amikor megcsörren a telefon, amelynek túloldalán kétségbeesett tiszakécskei asszony közli, kidőlt a házának egyik fala és a segítségünket kéri, mert a helyi hatóságnál hiába járt.

Azonnal hívom Miskó István helyi tanácselnököt, akivel közlöm a hallottakat. Ő azonnali intézkedést ígér. Majd pár óra elteltével jelenti, a műszaki osztály munkatársai közbenjárásával már elvégezték a helyreállítást. Kisvártatva hív a panaszos is, s az örömkönnyeivel küszködve köszöni meg a segítséget.

Nos, akkor tájt a sajtó csak egy telefon lehetősége megszámlálhatatlanul sok ilyen problémát oldott meg!

Azután még egy jellemzője volt az akkori újságírásnak, nevezetesen, hogy az **egypárti politika szócsöveinek munkatársai megtisztelt, megbecsült emberként jelenhettek meg mindenütt**, s a széles területről beszerzett információik révén mérvadóak voltak a leírt, vagy kimondott szavaik, amelyek egyszersmind azt is jelentették, hogy **a felületességnek, a tévedésnek, a kétes valóságú hír-, illetve tényközlésnek kicsi volt a lehetősége. Így hát a helyreigazítások száma is elenyészőre zsugorodott.**

Megemlítendő itt, hogy a **szocialista újságírás bíráló közlései után számos helytelen gazdaság- és társadalompolitikai gyakorlatot felszámoltak, illetve korrigáltak az illetékesek — nemcsak egyedi eljárások során, de például a jogszabályok módosítása, vagy éppen újak alkotása révén is. Ezért tekinthették akkor tájt az újságírást a negyedik hatalmi ágként!**

Mi történt a rendszerváltáskor a sajtó területén?

1990-től e vonatkozásban **gyökeres fordulat** történt, ugyanis a **különbéle tulajdonosok valóságos hada** jött létre, amelyek egy részénél a külföldi érdekeltségek is fellelhetők. E struktúrák közszolgálati és kereskedelmi funkciókat látnak el, azonban szinte **mindegyiküknél domináló szerepe van ama sajtós szellemiségnek, politikai értékrendnek, ahová tartozik a szerkesztőség.** Így hát előállt az a furcsa helyzet, hogy **ugyanazon dologról, más-más tartalmú és konklúziójú sajtójelentések látnak napvilágot.** Az olvasó, a hallgató és a néző pedig csak kapkodja a fejét a tájékoztatás eme zűrzavarában.

Milyen változások következtek be a mindennapi életben?

Bizonyára sokak előtt ismert a bemutatókon, s más rendezvényeken gyakorta látható négyes, ötös, vagy hatos fogat futama, amikor egyetlen ember ül, vagy áll a bakon, s vezérli célirányosan a 4-5-6 lovat, miáltal a kocsí folyamatosan és zökkenőmentesen halad, sikerrel véve a kanyarokat is.

Feltehetően ugyancsak sokak számára köztudott, hogy **a magyar gazdaság és közélet bakján a rendszerváltozás óta állandóan többen ülnek, akik hol jobbra, hol kicsit balra, hol gyors, hol pedig lassúbb tempót diktálva húzogatják a gyeplőt, így hát a kocsí ide-oda rángatózva jut valamelyest előre, közben pedig rengetegen leesnek róla. Ők a károsultak, a vesztesek, akiknek egy része a saját erejéből nemegyszer csak kínkeservesen tud tovább jutni, még többen azonban egy helyben kénytelenek topogni.** Persze, a bakon, illetve a közelükben lévő, a helyezkedni jól tudók, elérkeznek a kiszemelt helyre.

Az előzőeket más szavakkal megfogalmazva: **vagyonarányi és morális értelemben szinte velejéig megosztott a lakosságunk**, s e szörnyűséges állapotra néhány példa, az óhatatlan kérdéssel egybekapcsolva:

Rendjén lehet-e az a gazdasági-társadalmi formáció, ahol egyesek havi több milliós jövedelemből élhetnek, mások pedig, rengetegen, csupán havi néhány 10 ezerből kényszerülnek tengődni?

Rendjén lehet-e az a gazdasági-társadalmi formáció, ahol egyesek százmilliós, vagy még drágább villacsodákban lakhatnak, mások pedig hajléktalanok, vagy éppen az önhibájukon kívüli adósságuk miatt lettek-lesznek kilakoltatva?

Rendjén lehet-e az a gazdasági társadalmi formáció, ahol egyesek luxus autóikon járhatnak, netán a helikoptereiken utazhatnak, mások pedig a busz-, vagy villamosbérletet, illetve az eseti menetjegyeiket is alig, vagy egyáltalán nem tudják megvenni?

Rendjén lehet-e az a gazdasági-társadalmi formáció, ahol egyesek mindig bőségesen és egészségesen táplálkozhatnak, mások pedig olyannyira csórók, hogy olykor még a legalapvetőbb élelmiszert sem tudják beszerezni maguknak és családjuknak?

Rendjén lehet-e az a gazdasági-társadalmi formáció, ahol egy szűk réteg a bőség kosarában markolászik, több millióan pedig a létminimum alatt vergődnek, sokhelyütt a szegénység pokoli bugyrában, s egyesek pedig már a szerveik eladásával próbálkoznak, hogy túléljék a kilátástalanságukat?

Végezetül óhatatlanul merül fel két záró kérdés:

Az előzőekben csak a teljesség igénye nélkül említett döbbenetes arányú egzisztenciális különbségek háttereit, tényleges okait, s az onnan kikecmergés lehetőségeit, módjait miért nem tárja elénk világosan, jól érthetően a hazai sajtó?

Érthetetlen, hogy a hazai újságírás művelői nem merítenek ötletet a ma is nagyon találó **Kosztolányi-mondásból: mielőtt megbotránkoznál a kokainistán, elgondolkodhatnál az okain is tán.**

Hogy az elgondolkodást segíthessük, nézzünk körül az itthoni médiavilágban:

Milyen a helyzet ma, a tömegtájékoztatásunk háza táján?

A 93 ezer négyzetkilométernél alig nagyobb területű és ez idő szerint már a 10 millió alatti lélekszámú honunkban jelenleg, a rendszerváltozás csaknem 22. esztendejében már több száz rádió- és tévéadó, s talán ennél is nagyobb számú nyomdai orgánus működik. Nem túlozva mondhatjuk hát: **Magyarország ideális lefedettségű a tájékoztató eszközhálózat vonatkozásában, amiből óhatatlanul következik, hogy a hallgató, a néző és az olvasó úgymond naprakész szinkronban lehet a körülötte, vagy a tőle távolabbi történésekkel.**

A lakossági beszélgetések során azonban hamar kiderül, az emberek feje már szinte zúg az információzuhatagtól, amelyeknek nemcsak a hiányos tartalma, de a gyakori ellentmondásossága is bizonytalanságot, kételkedést, nyugtalanságot okoz. Ezzel kapcsolatos tapasztalat, hogy az ugyanazon eseményről is szinte annyiféle változatú tudósítás, riport, vagy egyszerű beszámoló lát napvilágot, ahány szerkesztőség közreadja. Az efféle és az esetenkénti egyoldalúságot jelentő „sokszínűség” pedig nem segíti, mi több, nehezíti, vagy talán lehetetlenné teszi a tisztánlátást, hiszen a feldolgozott témakörök, azon túl, hogy sokszor eléggé felszínesek, egymással is vitáznak, s aki mindezekről békésen kezd diskurálni egy másik emberrel, hamar kerülhet verbális csatába, főleg, ha a partner a szóban forgó történet egy további verziója mellett kardoskodik.

Nem kevesek véleménye, hogy az **elektronikus és írott sajtó** egyrészt tükrözi a gazdasági-társadalmi megosztottságot, másrészt az ugyanazon témakörben sokszor egymásnak teljességgel ellentmondó tartalmú műsoraival, illetve cikkeivel konzerválja, sőt, mélyíti azt!

Ezek egyenes következménye: mind többen maradnak bizonytalanok, tájékozatlanok, hiszen maradéktalanul egyetlen közlést sem hisznek el!

Baj, hogy a hatalmi, politikai, vagy gazdasági háttérű tulajdonosok szűkös szemlélete teljességgel behatárolja, mivel foglalkozzanak és mivel nem, a szerkesztőségek! /Sajnálatos példája ennek 2007. december 4-e is, amikor a szocializmust építő Kubai Köztársaság budapesti nagykövetség-asszonya tartott sajtótájékoztatót, amelyet — értesülésünk szerint — A Szabadság című munkáspárti baloldali hetilap kivételével gyakorlatilag bojkottált a hazai sajtó zöme, így fütyülve a törvényileg előírt tájékoztatási kötelezettségre. Az illetén hasonló eset pedig napokkal ezelőtt történt, amikor a hazai tömegtájékoztatás zöme egy szót sem szólt az iráni nép és országa védelmében, az Egyesült Államok budapesti nagykövetsége előtt rendezett tüntetésről./

Helytelen gyakorlat, hogy az egyes események tolmácsolásából voltaképpen a szerkesztőségi gazda nézetrendszere csendül ki, pedig a tájékoztatásban a hallgató, a néző, az olvasó kiegyensúlyozott, tárgyilagos felvilágosításának szolgálata kellene, hogy testet öltjön!

Többek álláspontja: az indokolatlanul terjedő bulvárosodás rontja a hitelképességet és gyengíti a nyelvtani és stílusbeli követelmények betartását! E terület legfőbb gondja, hogy a szenzációkeltésre apelláló közlésekbe nemritkán csúsznak be féligazságok, valótlanosságok. Bizonyosság minderre, hogy manapság rengeteg a helyreigazítás.

Idekívánkozik eme idézet a DAILY MAIL című angol újság múlt század elejei egyik számából, amelyben a levelező a természetfölötti csodákról akkoriban sok megtévesztő híradások apropóján azt írta: „Adj a hazugságnak 24 óra előnyt, s az igazság sohasem fogja utolérni.”

Bizony, úgy tűnik, nálunk már-már 10-20 éves előnye is lehet a hazugságnak, amellyel szemben az igazság egyre nagyobb lemaradásban van!

Egyre többen kifogásolják, hogy az elektronikus sajtó tele van show-műsorokkal, meg sztárokat fabrikáló programokkal, amelyek egy részének a gazdaság- és társadalompolitikai elemektől sem mentes témaköre jórészt olcsó és unalmas diskurzusokra, poénokra épül, a közállapotainkról pedig olykor dárídós hangulatot kelt, jóllehet a kőkemény valóság ennek az ellenkezője, hiszen milliók élnek, szenvednek ma már a létminimum alatti állapotukat, akik nem a sanyarú helyzetükről való trükkös figyelemelterelésre várnak, hanem olyan tényleges kapaszkodókra, amelyek révén ők is az emberi méltóság alapkövetelményeinek megfelelően tudhatnak majd élni.

Miért súlytalan a magyar sajtó?

Még egyszer kell e helyütt rövidke kitérést tenni a szocialista sajtónkra amely ugyan a megadott kereten belül, mégis az egész belgazdaság és belpolitika szférájára kihatóan,

többnyire mérvadó, úgymond készpénznek vehető információkat adott. Bírálata pedig konstruktív hatású volt, hiszen annak révén jobbító változások is bekövetkeztek, amelyek magyarázata volt: az akkoriban hatályos jogszabály előírta, hogy a sajtó által nyilvánosságra hozott közérdekű bejelentést és javaslatot az érintett állami szerv, gazdálkodó szervezet, társadalmi szervezet és egyesület — az újság, a rádió, vagy a televízió kérelmére — köteles megvizsgálni és megválaszolni.

A válaszadási kötelezettség e passzusát még 1990 elején, vagyis Németh Miklós kormányzása időszakában törölte az Országgyűlés a sajtótörvényből, s az óta a bármennyire is döntő fontosságú és széles visszhangú ügyek közzététele sem jár hatósági kontrollal. Ezért a magyar sajtó szavának immáron 20. éve nincs igazán súlya, vagyis a tetten érési, leleplezései, felderítései sem járhatnak intézményes rendszerű utóhatásokkal! Talán ezért is kevés a tényfeltáró műsor, illetve publikáció, hiszen azok nemigen lehetnek többek, pusztába kiáltott szavaknál!

Persze az újságíróknak is óvatosnak kell lenniük, hiszen könnyen mód nyílhat az úgymond törbe csalásukra, másfelől széles körű lehetőség van — például a személyiségi jog megsértése, vagy hitelrontás, rágalmozás stb. vádpontokra hivatkozással — fellépni a sajtóbéli közlések ellen!

Megfigyelhető: egy ideje számos szerkesztőség működtet SMS-es szavazó programokat, miáltal, közvéleményt kutat, ám az ilyen megnyilvánulásokkal az a gond, hogy a társadalom egy eléggé szűkös rétegét érheti el, hiszen eme kommunikációba csak az egzisztenciálisan, meg technikailag előnyös helyzetben lévő, s bizonyos szintű közismeretekkel rendelkező személyek kapcsolódhatnak be, így az ő meglátásait propagálják úgy, mintha abban benne volna a „mélyben” és egyelőre csendben lévő milliós tömegek véleménye is. Az efféle tájékoztatás bizony félrevezető, megtévesztő lehet a javából, s ha gyakorta ismétlik, legfeljebb a manipulálást segítheti, meg ebből adódóan az úgynevezett papagáj-viselkedést idézheti elő, amikor egyesek, mindenféle alapos megfontolás nélkül maguk is kezdik hangoztatni az unostalan hallottakat. /Eszünkbe jut itt egy korabeli hírhedt propagandavezértől származó kijelentés: Mondd el a valótlanúságot százszor, minden alkalommal, eggyel többen hiszik el!

Az előzőekből jobb híján arra következtetünk: mostanság, a médiadömpingünk jóvoltából a „Sok beszédnek sok az alja” közmondásunk igazsága valósul meg, amikor is hemzseg szemünk előtt és a fülünkben a rengeteg jelentés, tudósítás, riport, de valójában és felismerhető módon, szinte mindegyik közlő szerv csak a saját értékrendjéről, s a mögötte álló hatalom, ideológia, vagy tőkés csoport nézőpontjáról próbál meggyőzni minket. S hogy mindez gördülékenyen válhasson valóra, a választásokat követően bizony számos helyen tetten érhetők a szerkesztőségeknél alkalmazott káder-cserék, hogy azok nyomán az új közinformálások minél jobban megfelelhessenek a kenyéradó gazdáknak.

Ez utóbbiakat illetően okkal-joggal fakadt ki az egyik országos napilap 2008. március 13-ai számában a **MAGYAR ÚJSÁGÍRÓK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK /MŰOSZ/** elnöke, **Eötvös Pál**, többi között így:

Az országban sok száz helyi lap, rádió- és televízióállomás működik, döntő többségükben közpénzen. A nyilvánosság hatalmi manipulálása ebben a szférában a közszolgálati rádiót és televíziót érintő kísérleteknél lényegesen durvább és gátlástalanabb, mert többnyire az önkormányzati testületek túlsúlyos oldalának, jellemzően a polgármesternek rendelt propagandaeszközök.

Ennek demonstratív megnyilvánulása az is, hogy az önkormányzati választások után az új színezetű testületek, a párthovatartozásukat tekintve új polgármesterek egyik első dolga a helyi szerkesztőség, illetve szerkesztőségek feldúlása, lefejezése, a nekik nem tetsző munkatársi gárda szélnek eresztése, vagy „átprogramozása”. A rendszerváltás óta minden helyi választás után több száz újságíró, szerkesztőt bocsátanak el tisztán politikainak tekinthető okokból.

Egy magántulajdonosnak lehetősége van tulajdonával rendelkezni, de a közpénzzel finanszírozott média közszolgálati feladata ellátásához pártatlanul kell a nyilvánosságot szolgálnia.

A korrektség kedvéért el kell mondanom: az említetteket egy héttel később ugyanazon orgánumban igyekezett részben cáfolni a Helyi Televíziók Országos Egyesületének elnöke, az ellenzéki vezetésű Debrecen egyik média vonatkozásban meghatározó alakja, **Széles Tamás**, aki a helyi médiumokra jellemző szakmai munka hibátlanságáról korántsem tudta meggyőzni a **MÚOSZ**-elnököt, hiszen a lapoldal további részén megjelent válaszában éppen a hajdú-bihari fővárosban, a helyi önkormányzat egyik képviselője jóvoltából lezajlott esetre hivatkozott, ami a városi tévé jelképes lefoglalását jelentette, merthogy az egyoldalúan, nem hitelesen tájékoztatja a közvéleményt.

Egyébként mostanában csaknem minden jelentősebb kereskedelmi rádió és tévé szinte teljességgel működteti mikrofonjait és kameráit a lakossági vélemények meghallgatására, továbbadására. E műsorokat hallgatva, rövid idő elteltével meggyőződhet az ember arról: mindegyik médium elsősorban a saját nézetrendszere mentén lévőket szólaltatja meg, s ha netán betéved a sorba más felfogású személy is, hát azt igyekszik rögvest meggyőzni az álláspontja helytelenségéről, esetleg úgy, hogy azonnal vitázni kezd vele, nemritkán indulatosan, majd nagyon gyorsan elköszön tőle, például a technikai megszakadás színlelésével.

Többek vélik úgy, ezek a betelefonálás, vagy éppen a stúdióbeli civilekkel készített műsorok lényegében tovább mélyítik a társadalom tagjai közötti különbséget, feszültséget, vagyis amit a pártok elkezdtek a nyilvánosság révén, azokat most folytatja a média.

Ami a közszolgálatiágot illeti, annak környezetében is történnek megdöbbentő dolgok, amelyek egyik példáját ez év tavasz elején az **M1**-en hallható-nézhető **Nap-kele**, ismétlésében pedig az **M2**-őn sugárzott **Nap-nyugta** szolgáltatta, amint arra jó néhányan felhívták figyelmemet.

Ott az történt ama szombaton, hogy a színházi világból riporterré átváltozott műsorvezető az ország egyik, talán legtermékenyebb és legolvasottabb Kossuth díjas írójával beszélgetett. A kissé kapkodós, ide-oda csapkodó kérdések miatt mintaszerű tartalmúnak aligha minősíthető diskurzus végén, a képernyőn megjelenő alábbi sorokkal köszöntötte a szerkesztőség a mai kapitalizmust alapjaiban bíráló és a közösségi értékrend mellett lándzsát törő interjúalanyt:

A 75. éves Moldova Györgynek születésnapja alkalmából szívből gratulálunk, még ha véleményével nem is értünk mindenben egyet.

Internetes újságunk olvasói közül többen is kifejezték nekünk egybehangzó véleményüket arról, hogy mindez nagyfokú tiszteletlenség volt a közszolgálati tévé részéről, amely akár meg is sérthette az ünnepeket!

Eme sajnálatos esethez két észrevételt fűzök, már csak attól vezéreltetve is, hogy a demokráciánk állítólag jogállam!

1./ Ha az **Alkotmányunk 70/A. §-ának 1-3) pontjai** félreérthetetlenül biztosítják, hogy nálunk senkit sem érhet hátrányos megkülönböztetés politikai véleménye miatt, akkor miért merészeltette megtenni a szóban forgó közszolgálati tévé műsor, hogy úgymond diszkriminatívan köszöntse a közkedvelt író?

2./ Ha a **Magyar Újságírók Országos Szövetsége, a Magyar Újságírók Közössége, a Magyar Katolikus Újságírók Szövetsége**, valamint a **Sajtószakszervezet** által közösen kidolgozott és elfogadott **Közös etikai alapelvek** — ezek minden státusában igazolt újságíróra vonatkoznak — 4. § a) pontja világosan kimondja, hogy az újságírói munkában következetesen és világosan el kell választani egymástól a hírt és a véleményt, akkor miért cselekedhetett ezzel ellentétesen az **M1 Napkeltéje** és az ismétlést adó **M2 Napnyugtája** a megjelölt műsorában? Merthogy a híryannyal feléő születésnapj köszöntő mondatának második részében kapott helyett a műsorkészítők bíráló véleménye a Kádári politikát magáénak való Moldova György álláspontjáról!

Itt kell kitérnem egy csaknem 12 évvel ezelőtt, vagyis 1997 októberében, a budapesti Liget Kongresszusi Központban, a Társadalom demokráciájáért címmel lezajlott konferenciára, ahol a **MÚOSZ** akkori elnöke, **Wisinger István** figyelemre méltó közléseket tett az újságírók közelmúltbeli és jelenlegi helyzetéről, többi között ezeket mondva:

Újságírónak lenni a rendszerváltás előtt azt jelentette, hogy a szakma tagjai tehetségük, kapcsolataik, kinevezésük függvényében többnyire a maguk választotta műfajban és témakörben igyekeztek helytállni a hatalom és a szerkezet kínálta lehetőségek között. A centralizált eme struktúra elemeire esett szét, amikor a magántőke behatolt a piacra, ahol az állami és pártpóráz helyébe zavaros, vagy tiszta ideológiai elkötelezettség, vagy gazdasági kényszerhelyzet lépett.

A következmény pedig, hogy a tehetség, illetve a minőség szavak lassan elveszítik jelentőségüket, helyükbe a nézettség és a példányszám, meg a szellemi, s a gazdasági erőszak páros-repülésének újjazdag változata lépett. A siker és a pénz szoros cimborasága megszüntette a szakmai szolidaritást.

Soha ennyi szakmai szabálysértés, soha ennyi elkent, vagy elhallgatott helyreigazítás, soha ennyi kollegiális cserbenhagyás, vagy egymás bírósági feljelentése. De mindez sajnos tovább fokozható: soha ennyi önérzetesen hazudozó tollforgató, akik számára még az írott, vagy elektronikus helyesírás elemi szabályai is ismeretlenek, mégis igény tartanak arra, hogy számon kérhessék a piaci részesedés zsiros falatjainak jogát.

Újságírónak lenni a mai Magyarországon sajnos azt is jelenti egyeseknek, hogy azt képzelik, joguk van az állandó nyilvános ítékezésre, amely szerint csak a másik tehetségtelen, a másik korrupt, a másik felkészületlen, viszont csak az én véleményem tévedhetetlen, csak annak hangoztatása azonos a toleranciával, csak engem nem lehet cenzúrázni, még ha ez a cenzúra nem más is, mint a teljesítmény silányságának kijelentése.

Nos, ahogyan mondani szokták, az iménti mondatok mára egy árnyalatnyit sem veszítettek jelentőségükből. A napi gyakorlatok azonban más hordalékról is tanúskodnak. Mert mit is tapasztalunk a rádió mellett, vagy a tévé előtt szinte rendszeresen? Hát azt, hogy özönlenek a szakértők a stúdiókba!

Ül a közgazdász, a szociológus, a politológus, a filozófus, a pszichológus, a jogász és még ki tudja hány szakma veretes képviselője a mikrofon, meg a kamera társaságában, s mondja-mondja a magáét, de **minden lényeges kijelentéséből kicsendül, nemritkán kiordít, hogy baloldali liberális, jobboldali konzervatív, netán radikális, vagy éppen mélységesen vallási felfogást valló** szemüvegen keresztül néz mindent, következésképpen **részrehajlóan, sőt, kirekesztően** elemez, értékkel. Ha pedig cikket írt valamelyik lapban, hát ugyanez a szellemiség és szándék tükröződik a soraiból. **A néző, a hallgató, meg az olvasó pedig, aki egyik irányzathoz sem tartozik, magára maradva töprenghet azon, hogy melyik magyarázkodás van legközelebb a realitáshoz, vagy a legtávolabb attól. Nem kevesen úgy oldják meg a számukra feladott rejtélyt, hogy kijelentik: eme szaktudorok egyetlen szavát sem hiszik el, s mennek a maguk útján, majdhogy nem az ahogy esik, úgy puffan bizonytalanságával!**

Egyébként a kapitalista fondorlat egyik módja, hogy ha az érintett politikus, vagy más rangú vezéregyéniség bárhol, bármikor mond valami különös tartalmú mondatot, azt tucatnyi hírszolgáltató továbbítja, s nemegyszer napokig elemzi, így ezután a média óhatatlanul játszhatja a hatalom, vagy éppen e helyére pályázó politikai erő kinyújtott karjának szerepét. Merthogy egy-egy nézetrendszert a róla szóló folytonos pozitív, vagy negatív tolmácsolással is felszínen lehet tartani.

Ami pedig az egyszerű emberek, a civilek reagálásait, véleménynyilvánításait illeti, esetükben az a gond, hogy egy-egy rádió, vagy televízió döntően a maga ideológiai felfogásának megfelelő hallgatókat, nézőket részesíti előnyben, vagyis a műsorával csak egyféle megoldási módot javasol, míg egy másik szerkesztőség a teljes ellenkezőjéről igyekszik meggyőzni az ő műsorára fókuszálókat.

Mindent összegezve, elmondható:

A jelenlegi médiavilág kevésbé képes kielégíteni a múltban történtek, a jelenlegi helyzetek és a jövőbeli programok teljesen objektív és igazságos megismerésének jogos lakossági igényeit, hiszen a magyarázataikat, felvilágosításaikat, elemzéseiket döntően áthatja a hatalmi, vagy a gazdasági működtetőjük, no és a szponzorai értékrendjeinek maximális szolgálata, ami csakis egyirányú manipulálást jelenthet. S ha feltételezzük, hogy öt-tíz, vagy ennél is több ilyen szándékú sajtószerv igyekszik országosan megdolgozni az agyakat — nem beszélve, a helyi nyomdai orgánumok és elektronikus adások százairól —, bizony eléggé csodaképességűnek kell lennie annak az embernek, aki ebből a kavalkádból le tudja szűrni a számára legmegfelelőbb alternatívát, a hogyan továbbhoz!

Eme információs zsákutcából az lehet kiút, ha a lakosság jelentős részben a maga, a segítő családtagjai, rokonai, valamint a bizalmas barátai, ismerősei benyomásaira, tapasztalataira támaszkodva tájékozódik, gondolkodik és cselekszik, a közös akarat létrehozásához pedig igénybe veszi az egymáshoz továbbítandó e-maileket, a postai levelezéseket, a telefonálásokat és a személyes beszélgetéseket!

Hogy ez utóbbi gyakorlat kiterjedélyesedhessen, **várjuk olvasóink jelzéseit, észrevételeit, közérdekű bejelentéseit, panaszait és javaslatait a közelükben történekről, s azokról az esetekről, amelyeknek távolabbi helyszíneken voltak szem- és fültanúi!** A közérdeklődésre számot tartó ezen információs anyagok lényegét az őszinteség, a **tisztességesség** és a pártatlanság jegyében adjuk közre a **FÜGGETLEN MAGYARORSZÁG** internetes oldalain! Az ott megjelent bajokra-gondokra, kérdésekre vonatkozóan pedig az illetékesektől kérünk választ, ama **sajtótörvényi** szakasz alapján, hogy a különféle **szervek a szükséges felvilágosításoknak és adatoknak a sajtó rendelkezésére bocsátásával kötelesek elősegíteni a hiteles, pontos és gyors tájékoztatást!**

Írjuk, szerkesszük együtt ezt az újságot – magunknak, mindnyájunknak, hogy leszűrhessek a tényleges rosszat és kiválaszthassuk, követhessük az igazi jót!

2011. december - 2022. július 22.

VELKEI ÁRPÁD
főszerkesztő

INFORMÁLJA, KÉRDEZZE, OLVASSA
a rendszerváltozás veszteseinek készülő
VILÁGHÁLÓS NÉPÚJSÁGUNKAT,

a

FÜGGETLEN MAGYARORSZÁGOT!

Internetes cím: www.fuggetlenmagyarorszag.hu

E-mail cím: fuggetlenmagyarorszag@fuggetlenmagyarorszag.hu

Levélcím: 3247 Mátraballa, Fő út 113.

Vezetékes telefon: 06-36/563-169

Mobiltelefon: 06-20/290-9422, 06-30/415-6389